

"IKKE VED MAGT OG IKKE VED STYRKE, MEN VED MIN ÅND, SIGER HÆRSKARERS HERRE"

Nye skolebørn vil møde for lidt udenadslære

Reformen af folkeskolen har fokuseret på aktiviteter, bevægelse og timetal, men ikke på at lagre kerneviden i elevernes langtidshukommelse. Derfor er der ifølge eksperter risiko for, at det ønskede faglige løft udebliver. Det handler om god, gammeldags udenadslære

AF LARS HENRIKSEN
OG MORTEN MIKKESEN
henriksen@k.dk, mikkesen@k.dk

De omkring 55.000 folkeskoleelever, som i dag og i morgen begynder i 0. klasse, vil i løbet af deres skolegang blive aktive, gode til at samarbejde og til at evaluere deres læreproces. Men de færreste vil få en stor paratviden. Gennem 40 år har den danske undervisningsverden nemlig underprioriteret udenadslære, som får det vigtigste til at sidde fast i langtidshukommelsen. Og i forhold til dette aspekt har folkeskoleloven fra 2013 blot gjort om på værre.

Sådan lyder vurderingen fra Sten Clod Poulsen, psykolo-

g, skolekonsulent og ekspert i hukommelsens betydning for faglige kundskaber. Han er ved at lægge sidste hånd på en bog om, hvordan viden bedst muligt overføres fra arbejdshukommelsen, som er hjernens center for aktuel datahåndtering, til langtidshukommelsen, som er biblioteket, vi helst skulle kunne hente oplysningerne fra igen.

"Vi har desværre stadig en pædagogisk verden, som famler i blinde, hvad angår hukommelse, og med skoleloven er det gået den forkerte vej. Der bliver ikke gjort nok for at sikre, at de benhårde kernekundskaber lagres velordnet i elevernes hoveder," erklærer han.

Han uddyber, at der i mange år har været en stærk tro på, at hvis blot elever kommer i aktivitet, så lærer de noget. Men hvis de efter endt skolegang skal kunne hente deres viden frem fra hukommelsen, kræver det udenadslære og repetition. I skoleloven er tanken, at de nye lektiecaféer skal bidrage hertil, men ifølge Sten Clod Poulsen er det for forskelligt og tilfældigt, hvordan denne tid griber an i praksis.

"Det bedste ville være, hvis tiden blev brugt på træning i lektielæsning. Det vil sige, at der er en voksen, som ikke bare fortæller, hvad man skal gøre, men også sikrer, at det bliver trænet igen og igen. Enhver, der har trænet ten-

► Vi har desværre stadig en pædagogisk verden, som famler i blinde, hvad angår hukommelse.

STEN CLOD POULSEN, PSYKOLOG OG SKOLEKONSULENT

nis, ved, hvor stor forskel der er på at få at vide, hvordan man skal, og så at mestre slaget efter timers gentagelse," siger han.

En tilsvarende kritik af manglende udenadslære kommer

fra Niels Egelund, professor og direktør for Center for Strategisk Uddannelsesforskning på Aarhus Universitet. Han er desuden ansvarlig for den danske del af de internationale Pisa-undersøgelser, hvor danske skolebørn præsterer dårligere, end de politiske ambitioner lægger op til.

"I forhold til eksempelvis Kina falder vi bare generelt mere bagud, og det er min overbevisning, at det ikke mindst skyldes deres evne til at huske bedre ved at gentage tingene igen og igen. Når man ikke gør det, opnår man kun overfladisk viden, der er så sprejt, at det bliver svære at hæfte ny viden på," siger han.

Dertil lyder det i en skriftlig

kommentar fra børne-, undervisnings- og ligestillingsminister Ellen Trane Nørby (V), at:

"Folkeskolen skal styrkes fagligt, men ikke med 'Kina-kompetencer', hvor udenadslære bliver indlærte remser, som hverken styrker elevernes viden, udvikling eller kreativitet."

En anden grund til at udenadslære ikke prioriteres, er en mangefarvet tendens til at sætte lighedstegn mellem udenadslære og tidligere tiders sorte skole. Derfor er udenadslære for mange lærere helt uforenelig med den moderne skole, mener Andreas Rasch-Christensen, forsknings- og udviklings-

chef på VIA University College. Vejen frem er for ham at se at kombinere udenadslære med den mere aktive, praktiske undervisning. Men det kræver ressourcer, som mange skoler ikke har lige nu.

"Jeg er moderat optimist i forhold til at få udenadslære tilbage i det gode selskab af pædagogiske værktøjer. For vi kan se, at det virker de steder, der arbejder med hukommelsen på den måde. Men samtidig har det været et hårdt år efter folkeskoleloven med mange forandringer, så det er først det kommende år, som for alvor vil vise, om vindene begynder at blæse i den rigtige retning," siger han.

En af de store udfordringer er, at det ikke altid er ligetil, hvad den rigtige retning er. Ifølge Tracy Alloway, hukommelsesforsker og professor i psykologi ved University of North Florida, er udenadslære vigtig. Men hvis eleven er for træt eller ikke forstår stofets relevans, kan det være spild af tid:

"Vi er nødt til at have fakta. Hvis man for eksempel intet kender til kongerækken, mangler man noget velcro at hæfte sin nye viden fast til. Men samtidig skal vi have en debat om, hvad vi behøver at lære udenad."

DANMARK SIDE 2

Atomkraft er tilbage i Japan efter ulykke

Fire et halvt år efter Fukushima-ulykken vil atomkraft atter være en del af elektricitetsforsyningen i Japan

ASGER RØJLE
SKRIKVER FRA JAPAN
udland@k.dk

Modstanden myttede ikke noget. Alle appellerne, demonstrationerne og retssagerne i de seneste fire et halvt år efter ulykken på atomkraftanlægget i Fukushima har ikke formået at standse atomkraftens comeback i Japan. I dag kobles en reaktor på Sendai-atomkraftværket i det sydligste Japan til det lokale el-net, og allerede fra på fredag bliver der leveret elektricitet fra værket.

Gendåbningen af reaktoren er første skridt i en proces, hvor en række atomkraftværker atter vil blive taget i brug, efter at en odelæggende tsunami i marts 2011 skyllede hen over værket i Fukushima, og tre reaktorer nedsmeltede. Siden blev alle Japans øvrige atomkraftværker gradvist sat ud af drift. Og i de følgende år var befolkningen så utryk af atomkraft, at ingen for alvor tog skridt til at åbne dem igen.

Siden premierminister Shinzo Abes regering trådte til i december 2012, har den presset på for at få tændt for kontakten til atomkraft igen. Japan har ikke råd til at fortsætte uden atomkraften, mener regeringen.

De færreste japanere har oplevet energimangel i de seneste år, men det skyldes en kæmpe import af naturgas og andet fossilt brændstof, som er hversvulv og forbrugere har mærket i form af stigende el-priser.

Lige efter ulykken blev der indført strengere krav til godkendelse af atomreaktorer i Japan - verdens strengeste,

► Siden premierminister Shinzo Abes regering trådte til i december 2012, har den presset på for at få tændt for kontakten til atomkraft igen.

siger regeringen - og der blev oprettet en ny myndighed til overvågning af atomindustrien, som skulle være betydeligt mere uafhængig end sin forgænger.

Hvilket den er. Den har håndhævet reglerne langt mere nøkært, end det er sket før, og det har sammen med lokal modstand i de egne af landet, hvor værkerne ligger, medvirket til, at der er gået så lang tid, før en genåbning er kommet på tale.

Det er Abe-regeringens mål, at atomkraft i fremtiden skal levere 22 procent af Japans elektricitet. Det er langt fra de 33 procent før Fukushima-ulykken, men selv hvis de 22 procent skal opnås, skal en række reaktorer, som enten er råt glemte eller ligger på geologisk usikre steder, godkendes.

Den skærpede modstand mod atomkraft i Japan har sit afsæt i situationen ved Fukushima, men der er forskellige bud på, hvor alvorlig radioaktiviteten har været og stadig er. Det er også omdiskuteret, hvilke konsekvenser ulykken har haft for den lokale befolknings sundhed. Myndighedernes målinger

JAPANS ATOMKRAFT

► Japan har, ud over Fukushima-værket, 48 atomreaktorer, fordelt på 15 atomkraftværker.

► Det forventes, at cirka 20 af atomreaktorerne vil kunne godkendes til genåbning efter de nye regler.

► Før Fukushima-ulykken kom en tredjedel af Japans elforsyning fra atomkraft. I dag er tallet nul, men regeringens plan er, at det skal op på 22 procent.

► Det vil tage mindst 30-40 år, måske 200 år, før de nedsmeltede reaktorer ved Fukushima er sikret for eftertiden.

viser, at radioaktiviteten ikke er voldsomt stor - undtagen tæt ved de nedsmeltede reaktorer. De har sat faregrænserne ned og lader nu evakuere de fra flere landsbyer i evakueringszonen på 20 kilometer omkring værket flytte hjem. Et tilbud, som mange ældre japanere tager imod, mens mange børnefamilier for længe er flyttet væk.

Lokale aktivister måler større radioaktivitetstal end myndighederne og mener, at evakueringszonen burde være større.

127 børn i Fukushima-området har fået konstateret tegn på skjoldbruskkirtelkræft efter ulykken, men forskere siger, at der ikke er noget tal at sammenligne med, og at de høje tal først og fremst påviser, at man tester meget.

UDLAND SIDE 3

Guddommelige solstråler vinder fotokonkurrence

▲ LÆRER OVE HEDE FRA Hinnerup ved Aarhus var på vej i sin bil mellem Vejle og Børkop, da han fik øje på et imponerende himmelfænomen i det fjerne. Hvert øjeblik kunne de tunge skyer lukke sig sammen igen og spørge vejen for solstrålerne, vidste han. Men han handlede hurtigt, og det lykkedes ham at fange det øjeblikbillede, som løb med sejren og knap en tredjedel af stemmerne i Kristeligt Dagblads årlige fotokonkurrence "Med troen på ferie". Her har læserne gennem en måned kunnet dele fotos med religiøse motiver. Søren Pagter er leder af fotojournalistuddannelsen på Danmarks Medie-

og Journalisthøjskole i Aarhus. Han hæfter sig ved, at vinderbilledet har en anden tilgang til det religiøse end den intellektuelle. "Billedet viser ikke bare et landskab. Her kan man mærke troen, selvom det ikke er et religiøst sted. Billedet viser, hvordan et landskab kan føles, og hvordan stemningen i et landskab kan ramme os som mennesker. Det er et lys, der er så stort og så smukt, at man tænker: Der må være noget, der er større end mig selv," siger fotoeksperten.

KIRKE&TRO SIDE 4

Krig og kommunisme.
Det var Vietnamkrigen, der vækkede Ole Sohns politiske bevidsthed og fik ham til at engagere sig på den yderste venstrefløj.
Baggrund side 7

Læs også i dag

- **Kultur:** Klezmermusik bliver mere og mere populær i Danmark, blandt andet takket være Henrik Bredholt side 5
- **Kultur:** Tv-dokumentar om børn, der voksede op på Christiania, var et stærkt vidnesbyrd om ungdomsoprørets skyggesider side 5

Denne side er redigeret af Thomas Andreassen

Familieferie i naturskønne Skallerup

Feriehus for 4 pers./pr. nat fra kr. 915,- (min 2 nætter)

Skallerup SEASIDE RESORT

skallerup.dk

SKALLERUP SEASIDE RESORT A/S - Nordre Kiltvej 21 - 9800 Hjørring - Tlf. 9924 8400

suki skin care | Jane Iredale | John Masters Organics | Logona m. fl.

færrer rynker hos 92%

Klinisk bevist effekt og 100% uden syntetiske stoffer

Se yngre ud når huden strammes op og hudtonen udglattes med suki skin cares helt økologiske facial lift ultimate firming cream

Besøg Danmarks største økologiske parfumeri i vores butik i Grønnegade eller besøg vores webshop: pureshop.dk

- opstrammer
- reparerer
- ensarter

SKIN CARE & MAKEUP pure shop

Butik: Grønnegade 36 | København K | Tlf. 33 17 00 70
Webshop: pureshop.dk | Fragtfrit over 500 kr. GRATIS GAVE

Lille barn alene i mørket i Hippieland

Tv-dokumentaren på DR 1 i aftes om børn, der voksede op på Christiania, var en stærk og vedkommende "reminder" om ungdomsoprørets skyggesider

dokumentar

★★★★★
"Christianias børn". Tv-dokumentar.
Instruktion: Nille Westh. Blev vist på DR 11 aftes.

Det er aldrig nogen rar situation for forældre at blive udfordret af deres voksne børn, når det gælder fortidens små og store uadlæselssyndere. Man fømmemmer det også meget tydeligt på de to fædre, der i tv-dokumentaren "Christianias børn" har sagt ja til at snakke ud for åbent kameron.

Nille Westh følger i udsendelsen fire voksne – Sofie, Rufus, Trylle og Lise – der som børn voksede op i fristaden og nu ser tilbage på den meget specielle barndom, de havde dér. Sofie mener selv, at hun var det første barn, der blev født på Christiania.

Og hendes far, Dan, var nok den smukkeste mand i fristaden i de tidlige år. Det har hun i hvert fald fået fortalt. Begge hendes forældre blev markomaner og døde. Som i Peter Øvig Knudsens tobindsværk om Thylenne fømmemmer man en meget stor tabsliste blandt de unge smukke hippier fra pionertiden. Alt skulle afprøves, og man dyrkede grænseløshed uden sans for farer og risici.

I perioder – og i de lyse dagtimer – kunne Christiania være en fantastisk legeplads for børn. De kunne rende frit rundt, der var ingen biler og mange andre børn at lege med. Det ligner det rene drømmeland(modbilledet i forhold til nutidens overbeskyttede børn. Men når mørket faldt på, og man pludselig ikke kunne finde sin far og mor, fordi de var til en fest, der aldrig holdt op, aner man, at Christiania by night kunne tage sig mere uhyggelig ud end en ode og mor forlystelsespark i en Hitchcock-film. Dette var blot virkelighed.

Det er slemt at høre beretningerne om Lille Ruff på fem år, der kunne vægne op om natten mutters alene i et stort mørkt hus, og hvordan Lille Trylle gik gennem fristadens nattemørke og ledte efter sin far og mor blandt store hunde, psykisk syge, rockere og måske også tilfældige og pædofiler på jagt efter udsatte børn som frit bytte. Eller

hvordan Lise i dag stadig ikke kan glemme, at ingen kristianitter gjorde noget, da hendes stresser, endnu kun et barn, blev banket og sparket af rockere, fordi hun havde

kritiseret dem. Lisens far analyserer i sin fortælling på den ramme, der var for tingene, og rammer helt præcist Christiania var på en måde en stor illusion, for han for-

udsatte, at alle mennesker var søde og rare, og når det viste sig, at de ikke var det, kunne man ikke gøre noget (medmindre man greb til vold og selvjustits, som Ru-

fus' far angiveligt gjorde, da en psykisk syg havde prøvet at kvæle hans lille søn), man havde ingen magt at sætte bag de regler, fællesmodet måtte snakke sig frem til, og

◀ Tv-dokumentaren "Christianias børn" viser skyggesiden af ungdomsoprøret. Billedet er taget i forbindelse med fejringen af Christianias 35-årsfødselsdag i 2006. Arkivfoto: Jens Nørgaard Larsen/Scanpix.

man kunne i hvert fald ikke ringe til politiet, for Christiania har altid tænkt i "os" og "dem" og set sig selv som i en belejringstilstand. Man kritiserede aldrig Christiania! Og det vidste de små børn godt, når skolens sundhedsplejersker prøvede at adfritte dem om, hvordan de havde det derhjemme.

Rufus' far har ikke så dårlig samvittighed. Tværtimod mener han – og man sporer endnu en vis ærgrelse – at Rufus ikke vedgik det og skreg, når far havde fået en dejlig dame med hjem til seksuelt samvær. Denne flippede og afvæbnede seniorcharme, som glider af på konflikter og ikke vækender sig noget ansvar, er som at genspejle Christensens fantastiske figur Thomas i tv-serien "Arvinger-

ne". Thomas-figuren er virkelig taget på kornet.

Tv-dokumentaren er altid en svær genre at forholde sig til. Den påvirker sin seer følelsesmæssigt stærkt med underlegningsmusik, talende tavshed, grådkvalte øjne og så videre. Men vi ser aldrig det, der blev klippet fra, eller hører udsagnene fra dem, der ikke ønskede at medvirke, ligesom vi er fjern fra en videnskabelig analyse af, hvordan det samlet set er gået de børn, der voksede op på Christiania.

Med disse nødvendige forbehold fremstår udsendelsen som et stærkt vidnesbyrd om ungdomsoprørets skyggesider. Undersøg altid, hvordan børnene har det, inden du idealiserer en menneskelig organiseringsform. Det bør være en etisk grundregel. Og netop i disse år, hvor man let kan komme til at romantisere 1970'erne, fortæller den var så meget anderledes, er historien om hippierne bør vigtig at få frem. Så mange gange er den nemlig heller ikke blevet fortalt.

NILS GUNDER HANSEN
kultur@k.dk

bestsellerliste uge 31

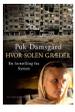
SKØNLITTERATUR

- (1) Anthony Doerr: Alt det lys vi ikke ser
- (2) Harper Lee: Sæt en vagtpost ud
- (3) Elisebeth Egholm: Dødvægt
- (4) Kim Leine: Afgrunden
- (5) Anna Gruu: Italiensvej
- (6) Jo Nesbo: Blod på sneen
- (7) Sara Blaedel: Kvinden der meldte savnet
- (8) E.L. James: Fifty Shades – I mørket
- (9) Harper Lee: Drag ikke en sangfuld
- (10) Mari Jungstedt: Den sidste akt

BIOGRAFER OG ERINDRINGER

- (1) Puk Damsgård: Hvor solen græder
- (2) Kristoffer Frøkjær-Jensen: Eke Willerslev – han gav det døde levende
- (3) Jens Andersen: Denne dag, et liv – en Astrid Lindgren-biografi
- (4) Marie Louise Toksvig: Guldfuglen – 100 år med AK81
- (5) Jørgen Leth: Jeg mødte Jesus
- (6) Charles Leth: Mine helte
- (7) Carsten Norton og Mikal Mistrati: Bad Standing
- (8) Opra Dunham: Ikke den slags pige
- (10) Fie Friederichsen: Fede Fie – Min kamp tilbage til livet

FAGLITTERATUR

- (1) Johanna Basford: Den hemmelige have
- (2) Johanna Basford: Den fortryllede skov
- (3) Martin Kreutzer og Anne Larsen: Antifilmamatrosk kost
- (4) Millie Marotta: Tropisk paradys
- (5) Millie Marotta: Dyreriget
- (6) Blomsterens hemmeligheder
- (7) Mandalera – Stress af malebog
- (8) Natur Mandalera – Stress af malebog
- (9) Dyr – Stress af malebog
- (10) (ny)Amazonas hemmeligheder

Tallet i parentes angiver sidste uges placering. Listen er baseret på salget i Bog&side-boghandler

Han gjorde klezmer til allemandseje

Både nordisk og østeuropæisk folkemusik har vundet fodfæste herhjemme, ikke mindst takket være Henrik Bredholt fra Klezmerduo, der netop er fyldt 60 år

portræt

AF BENJAMIN KRASNİK
krsnik@k.dk

I marts var Henrik Bredholt og hans hustru og partner i Klezmerduo for første gang i mange år på rejse uden instrumenter i bagagen. De har ellers altid været en trofæst følgesvend, hvor end duoen er kommet gennem mere end tre årtier. Denne gang var målet at give parrets yngste søn lidt dannelse og oplevelser i Israel.

Men helt på hylden var musikken nok ikke lagt, for Henrik Bredholts interesse for klezmermusikken stikker også dybere og ned i genrens kulturelle og jødiske rødder. Instrumenterne var derfor naturligvis med, da parret og duoen i sidste uge op til Henrik Bredholts 60-årsfødselsdag, lørdag, var i Rumænien på researchrejse i Bukovina-regionen.

"Netop her fandtes en af de største jødiske befolkningsgrupper frem til Anden Verdenskrig, og her mødtes kulturen fra hele Østeuropa, herunder klezmermusikken," fortæller Henrik Bredholt, der netop er vendt hjem og derfor først fejrer sin runde fødselsdag den kommende weekend.

Der findes næppe et europæisk blæseinstrument, som musikeren, sangeren og komponisten Henrik Bred-

holt ikke har haft læberne på, men saxofon, tuba og den lille ukulele er favoritterne, når han og Klezmerduo-partnerne og livsledsager Ann-Mai Britt Fjord, harmonika og sang, deler den folkelige sjæl med et publikum, der kun er blevet større gennem årene.

Med base i Højbjerg ved Aarhus, hvor de bor, rejser duoen land og rige rundt for at optræde til festivaler og private fester, hvor klezmermusikken gennem de seneste år er blevet mere og mere populær.

"Mange vælger at bruge klezmermusik som et indslag til en fest. Vi spiller typisk 20 minutter, og folk kan jo slet ikke sidde stille. Derfor har vi i lang tid lavet dans med folk, og det giver en fantastisk stemning," fortæller Henrik Bredholt.

Han og Ann-Mai-Britt Fjord rejste i midten af 1980'erne rundt i Europa i otte måneder som en lille gadedateorup og spillede nordisk folkemusik, og hvad der ellers passede til den lokale stemning. I 1986 mødte de den argentinskefødt israelske musiker Giora Feidman, der var med til at genopbygge den traditionrige jødiske folkemusik fra Østeuropa i 1980'erne. Han lavede workshops i Berlin, og her var Henrik og hustru med to år i træk, og så blev Klezmerduo dannet.

"Vi kom fra teatervenden og

ledte efter musik, der var meget udtryksfuld, og det er klezmer. Men springet var tagt stort. Jeg kendte ikke genren, og folk sagde, den mindede om cirkusmusik, og der var derfor en genkendelighed. Vi har rejst meget i Østeuropa, og repertoiret er ret beskedet med folkemusik herfra, men den har også et særligt udtryk og skæve toner, vi skulle lære," siger han og forklarer:

"Klezmer er som at le med det ene øje og græde med det andet. Den blanding af me-

◀ Siden slutningen af 1980'erne har Henrik Bredholt og partner Ann-Mai-Britt Fjord fra Højbjerg ved Aarhus optrådt som Klezmerduo i kirker, til festivaler og privatfester. Foto: Jakob Eskildsen.

◀ Klezmer er som

at le med det ene øje og græde med det andet. Den blanding af melankoli og glæde rammer ofte stærkt og tager folk med sig.

HENRIK BREDBOLT,
KLEZMER-MUSIKANT

lankoli og glæde rammer ofte stærkt og tager folk med sig. De både klagende og festlige toner udtrykker livet, og vi er efterhånden og i al beskedenhed blevet ret gode til at udtrykke den stemning," fortæller Henrik Bredholt, der også selv har jødisk kultur tæt inde på livet, idet hans jødiske oldefar var kunstmaleren Mogens Ballin, som var elev af Gauguin.

Klezmerduoen har brugt meget tid på at lytte til klezmer

og har studeret jødisk historie og kultur, for klezmer er et særligt udtryk, der hænger sammen med den jødiske kulturhistorie, fortæller Henrik Bredholt, der har kunnet konstatere, at klezmer, Balcan-musik og nordisk folkemusik kun er blevet mere populært de senere år, en tendens, der blandt andet afspejler sig i en uddannelse i folkemusik i Odense.

Siden Klezmerduo begyndte at tage klezmermusikken til sig, er der efterhånden dukket en række andre klezmerorkestre op i Danmark. Bæst kendt er formentlig Klezmerfobia med Channe Nussbaum i spidsen og de konservatorieuddannede herrer i Mames Babegush.

Ifølge Henrik Bredholt holder hans duo sig mest til den traditionelle klezmermusik. Klezmerduos eget repertoire spænder bredt over nordisk og østeuropæisk folkemusik samt musikalske kulturer og bibelfortællinger inspireret af studierne i femmede folkeslag og kulturer.

Duoen optræder ofte i kirker, også med klezmer, og fortæller herigenem blandt andet konfirmander om den jødiske historie.

Gennem tiden har cirka 50.000 folkeskolebørn oplevet Klezmerduos skolekoncerter. Henrik Bredholt spiller også tuba i Jysk Danseorkester og har i 20 år akkompagneret Danseteatret Nordfrava.

Han har desuden skrevet musik til teaterforestillinger og komponeret nye numre inden for nordisk folkemusik og klezmer.

Parret har tre sønner, og familien er et vigtigt omdrejningspunkt. Til den store fødselsdagsfest i weekenden i haven i Højbjerg vil der formentlig blive stille i til Henrik Bredholts selvkompnede fødselsdagsgang for voksne.

Stilsikker og smældende verdenstenor

Fænomene Joseph Calleja gav hele ni ekstrainumre i minimalistisk kulisse

koncert

★★★★★
Tribute to Pavarotti. Joseph Calleja, tenor, og Vincenzo Scaleria, klaver, DR Koncerthuset

Under et New York-besøg i 1990 afgrede jeg mig over ikke at få hørt Luciano Pavarotti (1935-2007) i en opera på The Met, fordi den legendariske tenor havde meldt forfald – det var langtfra det første gang, noget sådant skete i slutningen af hans gloriose karriere. I søndags fik jeg en form for revanche, da den

maltesiske Joseph Calleja lagde vejen forbi DR Koncerthuset – ikke alene fordi koncerten med titlen Tribute to Pavarotti bestod af en række af Pavarottis mest populære glansnumre, og også fordi den 37-årige Calleja er i besiddelse af en karisma og en smældende stemmepræg, der tæler sammenligning med hans i mere end én forstand store forgænger, Calleja har ved adskillige lejligheder sunget i Danmark, som han har et særligt forhold til, fordi det var her, han i 2003 forbindelse med en gæstefortræden på Det Kongelige Teater

blev opdaget af det haderkronede britiske pladeselskab Decca Classics. Repertoiret denne august-søndag var lagt i Pavarottis kølvand med fem numre for og fem numre efter pausen, ni af dem fra italiensk opera, nemlig fem arter af Verdi og to af Donizetti og Puccini. Det enlige franske indslag, "Pourquoi me réveiller", stammede fra Massenet's opera Werther og blev også meget særligt bragt ud i det store rum. Men hele den farverige buket af gamle Pavarotti-hits viste en stilsikker verdenstenor i topform, og Calleja havde

også overskud til at indflette humoristiske kommentarer undervejs. Hans tale havde imidlertid ikke tilnærmelsesvis den samme voldsomme men hans sangstemme, men der lod da hjertet lække fra parterret. Kulturen var i det hele taget minimalistisk, for nu at udtrykke det høfligt. Ingen blomster eller anden udsmykning, ingen buket til tenor og pianist efter koncerten og dertil et udateret og stærkt program, der der vil have været en middelmådig provinsangær værdigt. Men den slags kan naturligvis kun kaste en mindre

skygge over en flot oplevelse på en orlg snermedag. Dacapo-numrene var et kapital for sig, ikke alene fordi der var hele ni(!) af slagten, men også fordi Calleja arie for arie agerede endnu mere frit på den kolossale, helt ryddede scene – symfonikerne har jo endnu ikke indledt sassen. Calleja havde dog selskab af sin glimrende akkompagnator, den amerikanske italienske pianist Vincenzo Scaleria, der nok kendte sin (anden)plads i arrangementet, men udfyldte den perfekt og til sidst fik lov at slå nogle ekstra triller på flygelet under

ekstrainumrene, der vakte den største jubel. Et par af Pavarottis "signaturarier" – eksempelvis "Nessun Dorma", "O sole mio" og "Granada" – var ikke programsat, men blev ikke overraskende givet til bedste i koncertens uofficielle tredje afdeling, der var næsten lige så lang som de to officielle tilsammen.

"Don't worry, my voice is fine. I'm not here in the grand ret."

PETER DÜRRFELD
kultur@k.dk

ÅRETS TEMA

SPOR

2015

NYHEDS UGEN

LAV AVIS ELLER MEBAVIS I UGE 43, 44, 45 ELLER 46

VIND 25.000

KONKURRENCE FOR 8.-10. KLASSE

TILMELDING SENEST 11. SEPTEMBER PÅ RIJU.BK

AVISER I UNDERVISNINGEN PRØVER OG LEVERERER FØRBEREDELSESRAPPORTER

Kristeligt Dagblad